

NOTA

DOC.NR. :

AAN : Beperkt Comité

CC :

AUTEUR : Severine Appelmans

DATUM : 18 november 2013

BETREFT : Bemerkingen gemeenteraden Streekpact 2013-2018

TER BESPREKING

TER INFORMATIE

TER VERDUIDELIJKING

VERTROUWELIJK

ANTWOORD A.U.B.

De goedkeuringsprocedure van de lokale besturen loopt stilaan ten einde. De provincieraad en 15 gemeenteraden bekrachtigden reeds het Streekpact. Van 12 gemeenten hebben we nog geen nieuws. Volgende gemeenteraden gaven hun goedkeuring: Arendonk, Baarle-Hertog, Balen, Geel, Grobbendonk, Hoogstraten, Kasterlee, Merksplas, Olen, Oud-Turnhout, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Westerlo, Laakdal.

Een aantal onder hen maakte gebruik van de mogelijkheid om bijkomende bemerkingen te formuleren bij het visiedocument. We geven ze hieronder weer.

1. Hoogstraten

We hebben met veel interesse kennis genomen van het aangepaste streekpact voor de periode 2013-2018. Met dank voor het antwoord op onze bemerkingen en de doorgevoerde aanpassingen.

Na lezing van de laatste versie blijven we echter ten dele op onze honger zitten en blijft het gevoel dat er nog onvoldoende ruimte wordt gegeven aan de problemen, waarmee de Noorderkempen worstelt, en de aangedragen en noodzakelijke oplossingen. De focus van het ontwerp van streekpact ligt duidelijk op de problemen en kansen van de Zuiderkempen. Dit is logisch als de meeste input komt van organisaties die daar gevestigd zijn. Het is minder logisch, wanneer het streekpact de pretentie heeft de problematiek van de gehele Antwerpse Kempen in kaart te brengen en te behandelen.

Daarom dringt het stadsbestuur van Hoogstraten er bij u nogmaals op aan om bij de uitvoering van dit streekpact, en dus ook in de acties, de indicatoren en meetstaten, en in het volgende plan, rekening te houden met de belangen van de grensgebieden in het noorden van de regio, en in het bijzonder voor Hoogstraten met:

- een betere ontsluiting via het openbaar vervoer;
- de verdere ontwikkeling van het treinstation Noorderkempen in Brecht;
- de uitbreiding van De Kluis;
- een derde rijvak voor de E19;
- de invulling van de transportzone in Meer;

Niettemin heeft het stadsbestuur van Hoogstraten geoordeeld dat het eveneens belangrijk is het huidige streekpact uit solidariteit met de andere gemeenten goed te keuren om alzo de draagkracht van het pact te vergroten.

Naar de toekomst toe zouden wij graag extra aandacht wijden voor de grensstreek van de regio en voor werkpunten, waar eventueel samengewerkt moet worden met andere regio's en/of een gemeente buiten onze regio.

2. Retie

De gemeenteraad verbindt aan de goedkeuring uitdrukkelijk volgende nuances:

- De realisatie van de aan te leggen verbinding tussen de N118 en N19 dient voorafgaandelijk aan de verdere ontwikkeling van de bedrijvzones Stenehei en Kievermont te gebeuren.
- Retie wenst uitdrukkelijk betrokken te worden bij de uitwerking en de uitvoering van de actie "Ontlasting van de kernen in de Midden-Kempen via het vrachtroutenetwerk".

3. Westerlo

Het blijft ons wel, net zoals bij het vorige Streekpact trouwens, opvallen hoe weinig aandacht er gaat naar de Zuiderkempen. In dat kader vragen we bijzondere aandacht voor de problematiek van het vrachtvervoer van en naar de industriezones in de Zuiderkempen en meer specifiek naar de industriezone Hulshout-Herselt.

Het is voor ons onbegrijpelijk dat de ontsluiting enkel via de dorpskern van Heultje georganiseerd zou moeten worden, terwijl er door een combinatie van gebruik van verschillende afritten van de E313 een betere spreiding mogelijk is over de hele regio. Graag zouden we dit probleem en verschil in visie op de afwikkeling van het vrachtvervoer ook op de agenda willen plaatsen van Resoc Kempen.

4. Oud-Turnhout

Oud – Turnhout keurt het Streekpact Kempen 2013-2018 goed, met de bemerkingen zoals geformuleerd door de fracties tijdens de gemeenteraadszitting.

Groen – Naar een groenere streekvisie (Kim Buyst, voorzitter Groen Kempen en Dirk Peeters, Vlaams parlementslid)

De geactualiseerde streekvisie staat in de steigers. We vinden het positief dat dit document een periode bestrijkt van 5 jaar. Hieruit blijkt dat planning en visievorming zich aanpassen

aan nieuwe inzichten en feitelijkheden die zich aandienen. We steunen ook de aandacht voor zorg (Life sciences) en onderwijs die voor de Kempen echt belangrijk zijn en waarin we ons kunnen onderscheiden en we zijn ook blij dat de rol van het VITO als trekker in de streekontwikkeling is toegenomen (geothermie).

Groen Kempen ondertekende de oproep aan de Vlaamse regering echter niet en waarschuwt tegelijk om niet in bekende valkuilen te trappen op het vlak van industriële ontwikkeling en mobiliteit. Daarnaast willen we ook oproepen om nieuwe wegen in te slaan en bruggen te bouwen naar sectoren en groepen waarmee dat voorheen minder evident was. Omdat daar nog kansen onbenut blijven tot nu toe.

De huidige crisis is naast een bedreiging ook een kantelmoment. Een kans om te kiezen voor een duurzame ontwikkeling in de Kempen, om te kiezen voor een klimaatneutrale economie met veel kansen op bijkomende tewerkstelling. Groen Kempen heeft hoge ambities voor de streek. Een forse uitdaging voor de komende jaren. Groen Kempen is sterk begaan met onze economische toekomst.

1. Milieu en energie

Op dit vlak zien we inderdaad een toonaangevende rol voor de Kempen weggelegd. Niet alleen een voorbeeldregio maar tegelijk een regio met een uitstraling naar de ganse wereld. We maken wel voorbehoud bij het MYRRHA project bij het SCK. Een keuze voor een nieuwe generatie nucleaire reactoren is geen duurzame keuze. Wij opteren om dat geld en de aanwezige (nucleaire) kennis in te zetten in veel kleinschaliger onderzoek op het vlak van duurzame energie, nucleaire uitstap en de geneeskunde. "Gedurfd en vooruitstrevend" moeten kernbegrippen worden en moeten tegelijk garanties bieden voor een duurzame tewerkstelling in de Kempen.

Gemeenten kunnen een trekkersrol spelen i.v.m. invoering van alternatieve energie door zelf oude installaties te vervangen door WKK voor verwarming van gebouwen, LED-verkeerslichten/verlichting in stappenplan invoeren, wagenpark milieuvriendelijk omschakelen, groene energie uit groenafval (i.s.m. IOK, en de containerparken). Gemeenten moeten hun lastenboeken afstemmen op de modernste normen om zo klaar te staan voor de eisen van Europa 2020.

Ondersteund door VITO moet de Kempen ook een voortrekkersrol kunnen spelen op het vlak van de geothermie. Naast het Vito-project in Mol kan het deArk-project in de Turnhoutse Parkwijk daarin een voorbeeldrol vervullen dat navolging kan krijgen in een uitrol in de buurgemeenten.

Ons open Kempens landschap biedt ook veel mogelijkheden voor groene energie. Windenergie langs de autowegen, zonne-energie, warmtekrachtkoppeling en biomassa in de landbouw, geothermie in de ondergrond.

Kamp C in Westerlo zou voor de gemeenten een stimulans en een motor moeten zijn om

lokale duurzame energie en nieuwe bouwconcepten meer ingang te doen vinden met zichtbare realisaties op het terrein. De sector van de sociale huisvesting kan door een intensieve samenwerking komen tot een patrimonium van "passief" woningen. Goed voor de huurders en voor de samenleving.

2. Logistiek

In Vlaanderen wordt er te veel ingezet op Vlaanderen transitland in het kader van VIA (Vlaanderen in actie). Ondertussen wordt het duidelijk en wordt er door verschillende economen gewaarschuwd voor de eerder beperkte meerwaarden van deze keuze op het vlak van tewerkstelling en economische return naar de streek. De doortrekking van de Noord-Zuidverbinding tot in het Noorden (Tilburg) kan voor ons helemaal niet als lange termijn perspectief. Hierdoor wordt er veel doorgaand (zwaar) verkeer aangetrokken en verzameld. Dit bleek tot nu toe ook steeds uit adviezen en rapporten van o.a. de Vlaamse auditor.

Groen sprak zich in 2010 op het Congres Mobiliteit Provincie Antwerpen uit voor de twee bretellen links en rechts van Tumhout zoals voorzien in het visieplan Parkstad Tumhout. Die zijn aanvaardbaar als ze ervoor zorgen dat het zware verkeer uit de bebouwde kom gehaald wordt en als dat zware verkeer gescheiden wordt van het fietsverkeer.

De ring rond Tumhout mag geen makkelijke doorstroming bieden aan het Noord-Zuidverkeer. De E34 moet - met ventwegen - als regionale verdeelring gaan functioneren.

De keuze voor de uitbouw van een regionaal park rond het Vennengebied en een aansluiting van de Noorderkempen en de Brabantse Stedenrij in Nederland, sluiten het doortrekken van de Noord-Zuidverbinding over Baarle-Hertog uit.

We moeten hier inzetten op de modal shift en niet op het aantrekken van meer automobiliteit en vrachttransport. Uit onderzoek is ook duidelijk gebleken dat 40 % van het autoverkeer gewoon bestemmingsverkeer is.

De positie van het station van Tumhout, als regionaal station voor de Noorderkempen, moet worden herbekeken, mede in het licht van het visieplan Parkstad Tumhout. Een snelle tramverbinding tussen Antwerpen en Tumhout verdient alle kansen.

In het land met dichtste wegennet moeten we niet nog meer wegen aanleggen. We leggen nu al parallelwegen aan (naast bestaande wegen dus) en een parallelweg kan geen missing link zijn.

Ook de Oeso becijferde onlangs wat de gezondheidskosten van al dat autoverkeer betekent voor de Belgische bevolking: 5 miljard EUR! Hoogste tijd om het geweer van schouder te veranderen dus.

In de Noorderkempen alleen worden nog 500 ha bijkomende industriegebieden voorzien. De IOK-roep om bijkomende industrie in de zogenaamde 'greenfields' moet nu eindelijk ophouden. Er moeten meer inspanningen geleverd worden om door inbreiding en verweving ook economische activiteiten te integreren in het stedelijk weefsel en de kernen om de buitengebieden te ontzien en niet verder te belasten met ruimte inname en storende automobiliteit. Strategische projecten verdienen in deze context veel meer aandacht en de daarbij horende financiële middelen. Hierdoor

kan de mix wonen en werken concreter gestalte krijgen. Laat ons daarom drie keer nadenken en industriegebieden verdomd goed aanleggen, ontwikkelen en beheren.

De parkings in industriezones en de kavels nemen steeds (te) veel ruimte in. Om die reden verdienen ze dan ook extra zorg vanuit het aandachtspunt van het zuinig ruimtegebruik. Een multifunctionele invulling voor deze gronden en/of andere aanleg moeten snel resultaten kunnen opleveren en moet kunnen resulteren in meer beschikbare bedrijfsoppervlakte. Ook op bestaande terreinen moet deze oefening gemaakt worden. Ook de groene afwerking van de industreekavels moet een prioriteit worden om de landschappelijke inpassing te garanderen en om ook daar natuurwaarden te creëren (bijen, vlinders).

Een ander project dat we in deze zin afwijzen is het Campina project waarbij de herinvulling van Kievermont aangewend wordt om de Geelse Ring door te trekken. Clusteren van high tech bedrijven en know how kan op andere manieren dan door ze te verbinden met een parallel-autoweg.

3. Open, groene Kempen

Buitenlandse voorbeelden (Frankrijk, Nederland, Spanje) tonen aan dat 100 % kiezen voor natuur- en landschapsbehoud ook een motor kan zijn voor streekontwikkeling. Maar ook in Vlaanderen zijn er voorbeelden die ons aantonen wat de meerwaarden van die keuze voor een bevolking kunnen betekenen (cfr. Limburg). Daar moeten we niet alleen jaloers op zijn maar ook uit leren.

Opvallend is dat haast alle beleidsplannen nog op het einde iets in de marge moeten zeggen over landschappelijke- en natuurwaarden in de Kempen. Eigenlijk moet elk plan die naam waardig daarvan vertrekken want de potenties van een streek zijn bouwstenen om verder mee aan de slag te gaan. Groen, natuur en landschap worden dan motor voor streekontwikkeling.

Herbestemmingen en lopende inrichtingsplannen bieden hiervoor kansen. Regionale landschappen, bosgroepen, natuurverenigingen en de gemeentebesturen kunnen samen aan de slag:

- De Merode
- Kamp A te Westerlo
- raamakkoord in landschap De Liereman
- afbakening van de landbouw, bos- en natuurstructuren
- herbebossingsprojecten
- regionaal, nationaal, internationaal Park Kempen doorstarten niet 'on hold' zetten...

In de Kempen moet de sanering van de historische verontreiniging een permanente opdracht blijven. Denk maar aan de omgeving Mol - Balen met zijn cadmiumverontreiniging, de sanering van de Nete in het Molse. Het radiumstort in Olen en de zoutverontreiniging in de Laak afkomstig van Tessenderlo-Chemie.

Is dit dromerig Groen? Neen, maar wel eigentijds, vooruitziend en duurzaam ambitieus. Met een innovatief en meer gedurfd beleid zal deze droom minder utopisch en meer haalbaar zijn dan door sceptici werd gedacht en met meer kansen op te werkstelling. Buitenlandse voorbeelden in Duitsland hebben het aangetoond.

N-VA

- Er staat bijzonder weinig in over de toeristische mogelijkheden van de Kempen, toch een belangrijke economische sector waar nog veel groeimogelijkheden zijn (fietstoerisme, natuurbeleving, verblijfstoerisme, congrestoerisme, enz...). Ik verwijs hierbij bijv. naar het strategisch plan voor het Toerisme in de Antwerpse Kempen van het TPA.
- Bijna gans de Antwerpse Kempen zijn zeer geschikt om geothermische warmte te exploiteren. Hiervoor zijn grote investeringen nodig, die echter op middellange termijn kunnen renderen. Dit zou moten worden benadrukt in dit plan. Idem voor windenergie, duurzaam bouwen e.d.
- Er zouden bedrijventerreinen te kort zijn. Toch staan anderzijds heel wat bedrijfsgebouwen leeg. Op welke manier kan hier sneller invulling aan gegeven worden?
- Op het vlak van rationeel ruimtegebruik wordt weinig gezegd en vinden we nauwelijks innoverende ideeën, bijv. rond de herverkaveling van bestaande woongebieden, de inplanting en bereikbaarheid van handelszaken, recreatieve voorzieningen e.d.
- Het streekpact staat vol algemene 'wijsheden' en intenties, maar is op een aantal vlakken weinig concreet.

CD&V

- te weinig concrete actiepunten/te oppervlakkig en te algemeen opgesomd in dossier
- beter een paar speerpunten eruit halen en trachten te verwezenlijken
- voor ons specifiek : de liereman laten uitgroeien tot parkgebied met meer wandelwegen, fietspaden, ruiterspaden (beter toegankelijk en grensoverschrijdend)
- voor Oud-Turnhout: het dorp meer in de kijker stellen en toeristische troeven uitspelen: liereman, priorij (gunstig voor horeca, winkels, hoevertoerisme)